

GIG Cymru
Gwasanaeth Gwybodeg
Adolygiad Blynyddol

Darparu gwybodaeth
a thechnoleg ar gyfer
gofal gwell

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Gwasanaeth
Gwybodeg
Informatics
Service

Mae'n bleser gallu cyflwyno crynodeb i chi o'n cyflawniadau yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

Fel y gwelwch wrth ddarllen y tudalennau canlynol, mae ein cylch gorchwyl yn eang, ac yn cynnwys datblygiadau newydd i gefnogi ailgynllunio gofal iechyd a 77 gwasanaeth gweithredol, sy'n hollbwysig i gynnal y GIG yng Nghymru o ddydd i ddydd a thrin cleifion. Mae'r gwasanaethau hyn yn cael eu cynnal yn barhaus, gan sicrhau bod systemau allweddol ar gael bob awr o'r dydd a'r nos.

Eleni, rydym wedi gweld gwaith cynharach i sefydlu saerniaeth dechnegol gyffredin yn dwyn ffrwyth, wrth i ddatrysiadau fynd yn fyw ar draws byrddau iechyd ledled Cymru i gydgyssylltu gofal. Gwyddom nad yw gofal yn dod i ben wrth ffiniau rhanbarthol, ac ni ddylai hynny fod yn wir am y systemau sy'n ei ategu ychwaith.

Ar lefel bersonol, cefais foddhad o glywed gweithwyr iechyd proffesiynol yn sôn am yr effaith y gall systemau cenedlaethol ei chael wrth helpu i ddarparu gofal mwy diogel, o ansawdd da sy'n canolbwyntio ar wasanaethau wedi'u personoli i gleifion.

Erbyn hyn, mae canlyniadau profion ar gael i glinigwyr ni waeth ble yng Nghymru y cynhaliwyd y profion, sy'n ei gwneud yn fwy diogel i glinigwyr wneud penderfyniadau hollbwysig ac yn golygu nad oes rhaid i gleifion gael yr un profion droeon. Mae'r broses

atgyfeirio o feddygon teulu i ymgynghorwyr wedi cael ei symleiddio, gan gefnogi ailgynllunio gwasanaethau.

Un enghraifft gynnar yw'r gostyngiad 30% yn nifer y bobl sydd angen gweld cardiolegydd yng Nghaerdydd. Mae defnyddio ein gwasanaeth atgyfeirio digidol newydd, ynghyd ag ailgynllunio clinigau, wedi cael effaith fawr.

Eleni, rhoddwyd pwyslais penodol ar ddatblygu ffrydiau gwaith a amlygwyd yn y Strategaeth Iechyd a Gofal Cymdeithasol Ddigidol ar gyfer Cymru. Mae'r rhain yn canolbwyntio ar ddarparu:

- y gwasanaethau digidol sydd eu hangen ar weithwyr iechyd proffesiynol i gefnogi gofal mewn ysbytai a meddygfeydd ac yn y gymuned
- gwasanaethau ar-lein newydd i gleifion er mwyn iddynt gysylltu â gofal a gofalu am eu llesiant eu hunain
- gwelliant ac arloesedd er mwyn gwella gwneud penderfyniadau a defnydd gwell o ddata ar gyfer newid gwasanaethau a sicrhau ansawdd
- dyfodol wedi'i gynllunio trwy gydweithredu

Nid yw'r hyn yr ydym wedi ei gyflawni eleni wedi digwydd dros nos. Ffrwyth ymdrech barhaus ydyw. Mae'r cyd-destun meddygol amrywiol a'r ffrydiau gwaith clinigol sy'n gysylltiedig yn

golygu bod y newid i wasanaethau digidol modern yn dasg gymhleth, ac un a fydd yn parhau wrth i dechnoleg a gofynion newydd ddod i'r amlwg.

Yn y pen draw, ein nod yw sicrhau bod pob tasg a gynhelir gan weithwyr gofal proffesiynol yn cael ei hategu'n ddigidol, bod cofnodion yn cael eu creu, eu dal a'u cyrchu'n electronig, a bod yr holl wasanaethau o'r fath yn gweithio'n ddi-dor ac yn gyffredin ar draws sefydliadau a sectorau.

Yn olaf, ond nid lleiaf, hoffwn achub ar y cyfle hwn i ddiolch i holl staff ein sefydliad am eu gwaith a'u hymroddiad yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

Hoffwn hefyd fynegi fy ngwerthfawrogiad i'r llu o bobl yn GIG Cymru, Llywodraeth Cymru, y byd academiaidd a diwydiant y mae eu cydweithrediad a'u partneriaeth mor allweddol i lwyddiant.

Gobeithiaf y byddwch yn mwynhau darllen yr adolygiad blynyddol hwn cymaint ag yr wyf innau. Beth bynnag fo'r maes dan sylw – imiwneiddio plant, gofalu am gleifion â salwch angheuol neu helpu meddygon a nyrsys i ddarparu gofal arbenigol mewn ysbytai, rwy'n falch o ddweud bod ein meddalwedd a'n systemau'n gwneud gwahaniaeth.

Andrew Griffiths

Cyfarwyddwr, Gwasanaeth
Gwybodeg GIG Cymru
Prif Swyddog Gwybodaeth,
GIG Cymru.

Rydym yn cyflogi oddeutu 500 o staff, a'r rheini'n bennaf yn arbenigwyr ym maes meddalwedd a datblygu'r we, rhwydweithiau, seilwaith technegol, gwybodaeth, dadansoddi data a rheoli prosiectau. Mae ein tair prif swyddfa yng Nghaerdydd, Abertawe a'r Wyddgrug, ac mae gennym swyddfeydd 'lloeren' llai o faint ym Mhencoed a Phont-y-p l hefyd.

CYFARWYDDWYR

Mae ein cyfarwyddwyr yn cyfrannu ystod eang o sgiliau a phrofiadau, gan gynnwys medrau gofal iechyd rheng flaen a thechnoleg gwybodaeth.

Andrew Griffiths

Cyfarwyddwr Gwasanaethau
Gwybodeg a Phrif Swyddog
Gwybodaeth ar gyfer Iechyd

Liz Waites

Cyfarwyddwr Rhaglenni
Technoleg Gwybodaeth a
Chyfathrebu'r GIG

David Davies

Cyfarwyddwr
Ymgysylltu â'r GIG

Mike Flanagan

Cyfarwyddwr Cyllid a
Sicrwydd Busnes

Rhidian Hurle

Cyfarwyddwr Meddygol a
Phrif Swyddog Gwybodaeth
Glinigol Cymru

Gary Bullock

Cyfarwyddwr Cymorth a
Datblygu Cymwysiadau

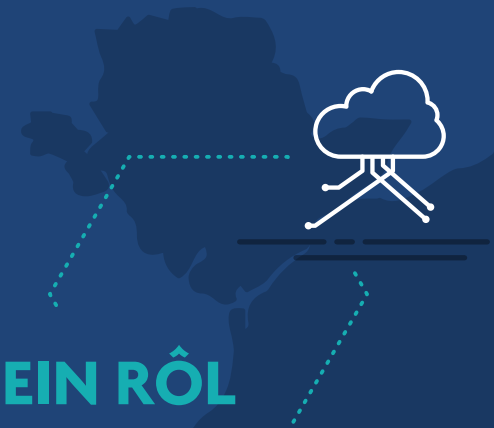
Carwyn Lloyd-Jones

Cyfarwyddwr Technoleg
Gwybodaeth a
Chyfathrebu

Helen Thomas

Cyfarwyddwr Gwasanaethau
Gwybodaeth

EIN RÔL

A ninnau'n sefydliad cenedlaethol, ein rôl yw darparu'r gwasanaethau gwybodaeth a thechnoleg modern sy'n angenrheidiol ar gyfer gofal cleifion modern ac i gynnal gwasanaethau gweithredol hollbwysig. Cawn ein hariannu gan Lywodraeth Cymru a chyrrff iechedd eraill.

- Rydym yn arwain y ffordd o ran llawer o wasanaethau digidol newydd sy'n ategu gofal o ansawdd da ac ailgynllunio gofal iechedd yng Nghymru
- Rydym yn datblygu, gwella a rheoli'r gwasanaethau a'r seilwaith digidol y mae gweithwyr iechedd proffesiynol yn dibynnu arnynt, gan gynnwys preifatrwydd, diogelwch a chyfrinachedd data
- Rydym yn dadansoddi data GIG Cymru ac yn rhoi gwybodaeth allweddol yn nwylo'r bobl sy'n dibynnu arni
- Rydym yn darparu a chefnogi 77 o wasanaethau gweithredol, gan gynnwys canolfannau data ac e-bost, sy'n hollbwysig i gynnal y GIG yng Nghymru o ddydd i ddydd a thrin cleifion
- Rydym yn gweithio ar y cyd i ddarparu'r gwasanaethau digidol i gydgyssylltu iechedd a gofal cymdeithasol, a fydd yn sicrhau bod gweithwyr iechedd a gofal proffesiynol yn gallu cael gafael ar y wybodaeth y mae arnynt ei hangen
- Rydym yn gweithio gyda'n partneriaid i alluogi dyfodol digidol ar gyfer gweithwyr iechedd a gofal proffesiynol, cleifion a defnyddwyr gwasanaeth, yn seiliedig ar ein hymrwymiad i'r dull Unwaith i Gymru
- Rydym yn cyflawni swyddogaeth allweddol wrth ddatblygu staff gwybodeg ac yn gweithio ar y cyd â phrifysgolion a diwydiant i feithrin a hyrwyddo proffesiynoldeb

EIN GWELEDIGAETH & CENHADAETH

Ein gweledigaeth yw cynorthwyo i wella iechyd a gofal cymdeithasol ledled Cymru trwy ddarparu gwybodaeth, systemau a thechnolegau o ansawdd uchel ar y cyd.

Ein cenhadaeth yw creu llwyfan digidol integredig er mwyn cynorthwyo i ddarparu iechyd a gofal cymdeithasol ledled Cymru, ar yr un pryd â chynnal gwasanaethau gweithredol presennol.

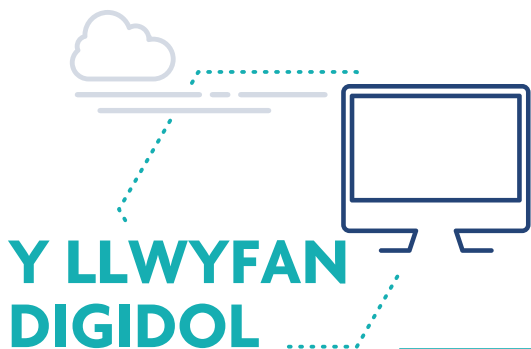
YMAGWEDD STRATEGOL

Mae ein hymagwedd strategol yn ymateb i nifer o sbardunwyr cenedlaethol ar gyfer iechyd a gofal cymdeithasol, gan gynnwys:

- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
- Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014
- Anghydraddoldebau Iechyd
- Ansawdd a Diogelwch
- Gofal Iechyd Darbodus
- Integreiddio
- Safonau Iechyd a Gofal 2015
- Iechyd a Gofal Gwybodus: Strategaeth Iechyd a Gofal Cymdeithasol Ddigidol ar gyfer Cymru
- Cynhwysiant Digidol: Fframwaith Strategol i Gymru
- Fframwaith Canlyniadau a Darparu GIG Cymru 2016-17

Yn ogystal, rydym yn sicrhau bod ein gwasanaethau'n gysylltiedig â Fframwaith Canlyniadau a Darparu GIG Cymru 2016-17 Llywodraeth Cymru, sy'n ceisio dangos gwelliant blynyddol o ran iechyd a llesiant pobl Cymru.

Y LLWYFAN DIGIDOL

Mae ein hymagwedd wedi ei seilio ar lwyfan digidol, neu'r saerniaeth genedlaethol, sy'n gweithio ar draws ffiniau a sectorau i ddarparu golwg genedlaethol o wybodaeth iechyd a gofal pobl Cymru. Mae ar gael ble bynnag y mae angen i glaf gael ymgynghoriad neu driniaeth, ac yn darparu profiad cyffredin i staff GIG Cymru yn eu disgyblaeth, ble bynnag maen nhw'n gweithio.

Mae'r saerniaeth genedlaethol hefyd wedi ei chynllunio i gynorthwyo dinasyddion yn uniongyrchol i gael gafael ar wybodaeth am wasanaethau iechyd a gofal ac amdany'n nhw eu hunain, gyda'r nod o gynnal iechyd da a chymryd rhan yn eu gofal eu hunain.

Mae'r bensaerniaeth genedlaethol yn cael ei ffurfio trwy ddadansoddi sut mae gofal yn cael ei ddarparu a'r ffordd orau o'i ategu.

Mae iddi bum elfen:

1. **Gwasanaethau Cofnodion Cleifion**
y dechnoleg sy'n dal rhannau o gofnod y claf ac yn sicrhau eu bod ar gael
2. **Cymwysiaid Defnyddwyr Cenedlaethol**
sy'n ategu tasgau clinigol a gofal ac yn darparu mynediad at gofnodion cleifion
3. **Technoleg Gynhaliol**
sy'n sicrhau bod elfennau o'r saerniaeth yn gweithio gyda'i gilydd yn ddiogel ac yn effeithiol

4. **Gwasanaethau Digidol i Gleifion**
sy'n caniatáu i gleifion gymryd rhan weithredol yn eu gofal eu hunain

5. **Gwasanaethau Gwybodaeth**
sy'n darparu gwybodaeth hygyrch, gadarn, berthnasol ac amserol i glinigwyr, rheolwyr a chleifion er mwyn ategu gwneud penderfyniadau'n effeithiol

Wrth ddarparu'r saerniaeth genedlaethol, mae'r Gwasanaeth Gwybodeg wedi mabwysiadu dull Saerniaeth sy'n Canolbwyntio ar Wasanaethau, sy'n galluogi defnyddio technoleg a gwybodaeth ddigidol yn well ar gyfer gofal iechyd mwy effeithiol.

Mae'r angen am systemau i ddehongli er mwyn rhannu gwybodaeth wrth wraidd Pensaerniaeth Gwasanaeth-Ganolog. Wrth gyflawni hyn, rydym wedi mabwysiadu cyfres o egwyddorion a safonau.

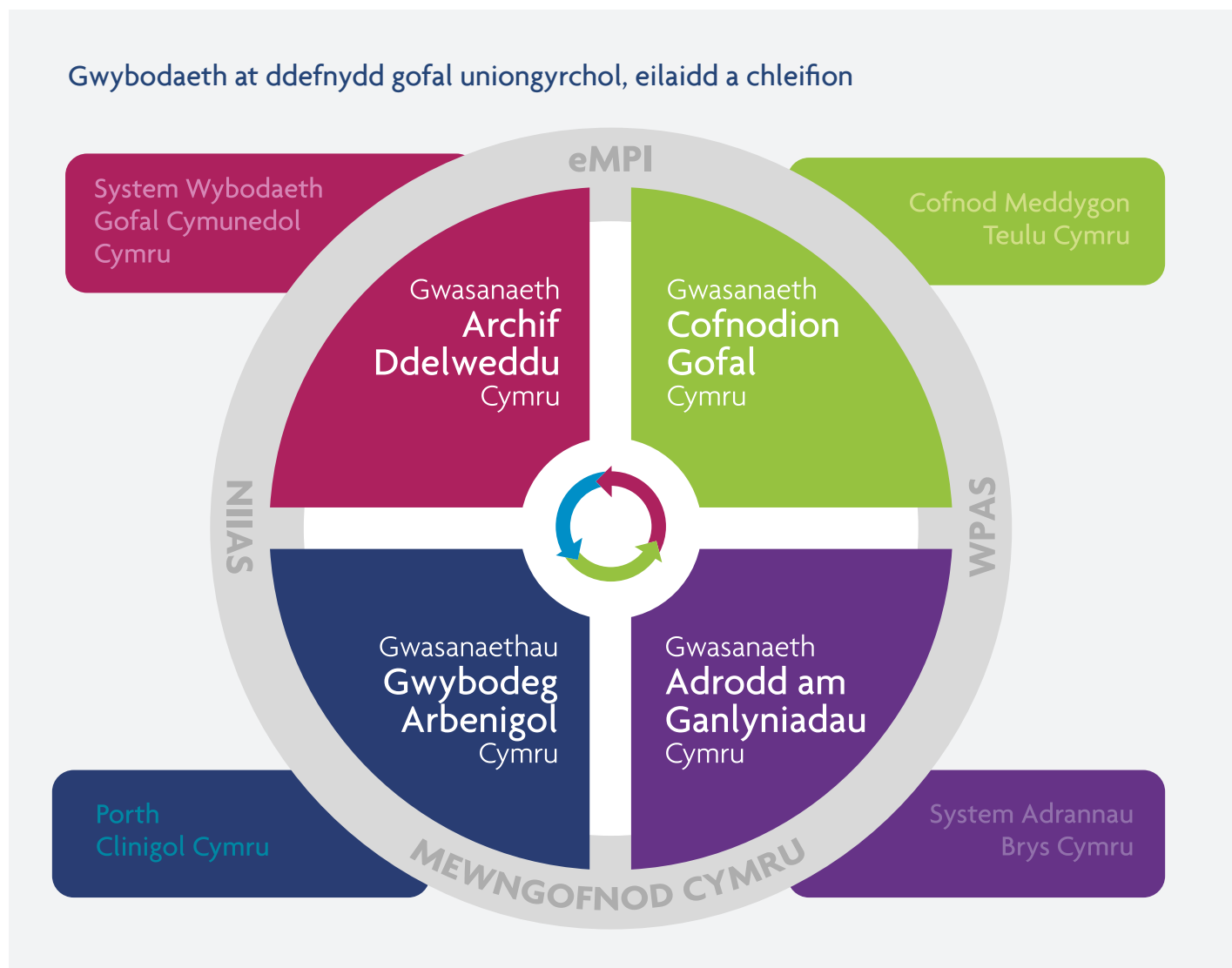
- Gwasanaethau gwybodaeth am gleifion yw'r swyddogaethau y mae angen i un system eu darparu ar ran un arall (e.e. cael rhestrau cleifion, dychwelyd gwybodaeth benodol am iechyd, ymateb i gais am brawf)
- Mae'r gwasanaethau hyn yn cyfathrebu trwy negeseuon sydd â diffiniadau safonol
- Nid oes angen i'r gwasanaethau eu hunain gael gwybodaeth rhyngddynt heblaw am y diffiniadau negeseuon a'r rhyngwynebau gwasanaeth

Er bod y saernïaeth genedlaethol yn gymhleth yn dechnegol, mae ei diben yn syml; mae'n ceisio darparu cymwysiadau o ansawdd uchel i bob defnyddiwr sy'n ategu ei dasgau pob dydd wrth ddarparu gwasanaethau iechyd a gofal, ar yr un pryd â sicrhau bod unrhyw wybodaeth berthnasol sy'n cael ei chreu am ddinasyddion ar gael yn ddiogel, ble bynnag y bydd angen gofal arnynt.

Mae'r saernïaeth genedlaethol yn galluogi gwybodaeth a gasglwyd yn wreiddiol

mewn un cymhwysiad defnyddiwr i gael ei hailddefnyddio mewn un arall; mae wedi'i chynllunio, ac yn cael ei hategu, i sicrhau ei bod yn gynaliadwy ac yn gallu bodloni gofynion cynyddol pobl Cymru. Trwy gefnogi prosesau clinigol a gofal generig sylfaenol ar draws sefydliadau iechyd a gofal Cymru, gellir ymdrin ag unrhyw batrwm darparu gofal, yn awr neu yn y dyfodol.

Mae'r diagram hwn yn dangos sut y bydd gwybodaeth a gesglir unwaith ar gael mewn sawl lleoliad.

Porth Clinigol Cymru yw'r ffordd y mae gweithwyr iechyd proffesiynol mewn ysbytai'n gallu gweld ystod o wybodaeth am y claf, gan gynnwys crynodeb o gofnod meddyg teulu'r claf, dogfennau clinigol, e.e. llythyrau rhyddhau a chlaf allanol, delweddau a chanlyniadau profion diagnostig. Mae hefyd yn cefnogi prosesau allweddol megis gwneud cais am brawf a rhyddhau cleifion o'r ysbyty.

Mae **System Wybodaeth Gofal Cymunedol Cymru** yn rhoi'r offer digidol y mae eu hangen ar nyrsys cymuned, timau iechyd meddwl, gweithwyr cymdeithasol a therapyddion i gydweithio'n well.

Ym maes gofal sylfaenol, mae **Cofnod Meddygon Teulu Cymru** yn darparu'r wybodaeth y mae ei hangen ar feddygon teulu i ategu gofal.

Mewn lleoliadau brys, mae'r System Adrannau Brys Cymru newydd yn cael ei chyflwyno i gynorthwyo cleifion a dderbynnir ar gyfer gofal heb ei gynllunio, trwy gasglu data a galluogi olrhain byw ar draws adrannau.

Rheolir diogelwch ar draws systemau cenedlaethol trwy:

- wybodaeth adnabod unigol ar gyfer pob aelod o staff GIG Cymru **MEWNGOFNOD CYMRU**
- seiber-archwiliad sy'n sylwi ar unrhyw fynediad diawdurdod at gofnodion electronig cleifion, neu achosion posibl o fynediad diawdurdod at ddata (Datrysiaid Archwilio Integredig Deallus Cenedlaethol) **NIIAS**
- Prif fynegai cleifion electronig **EMPI** i gadw data am gleifion, megis enw, cyfeiriad, dyddiad geni a rhyw, yn gyfredol ac yn gywir

Mae gwybodaeth ddiagnostig ar gael i weithwyr proffesiynol sy'n darparu gofal, ar yr adeg ac yn y man y mae ei hangen ac ni waeth ble y cynhaliwyd y prawf. Mae'r wybodaeth hollbwysig hon ar gael trwy **Wasanaeth Adrodd**

am Ganlyniadau Cymru a Gwasanaeth Archif Ddelweddu Cymru.

Gan fod gofal cleifion yn cael ei gofnodi mewn sawl ffordd yn y system gofal iechyd, mae llawer o ddogfennau gwahanol yn cael eu cynhyrchu sydd, gyda'i gilydd, yn creu cofnodion claf, fel llythyrau, ceisiadau am atgyfeirio, llythyrau rhyddhau, asesiadau, nodiadau achos a mwyl.

Bydd **Gwasanaeth Cofnodion Gofal Cymru** yn disodli, i raddau helaeth, y ffeiliau a'r ffolderi papur a ddefnyddir o hyd yn ein hysbytai, ac yn storio'r wybodaeth a ddaliwyd yn flaenorol ar ddogfennau papur fel 'ffurflenni' electronig.

EIN GWAITH MEWN RHIFAU

Mae gan **4,000** o leoliadau fynediad at seilwaith a rhwydwaith cyffredin

Mae pob un o'r **448** o safleoedd meddygaeth deulu yn gallu cael mynediad at Systemau Gofal Sylfaenol a gynhelir yn genedlaethol

Mae **90,000** o fanylion mewngofnodi defnyddwyr unigryw

a **60,000** o ddyfeisiau wedi'u cofrestru ac yn cael eu rheoli trwy Gyfeirlyfr yr Archif Genedlaethol

Mae pob un o'r **448** o safleoedd meddygaeth deulu yn gallu cael mynediad at y porth cleifion "Fy Iechyd Ar-lein" ar gyfer apwyntiadau a phresgripsiynau ar-lein

Ceir dros **7,000,000** o negeseuon e-bost i mewn ac allan o'r GIG bob mis a dros ddengwaith yn fwy na'r nifer hwnnw o negeseuon e-bost mewnol

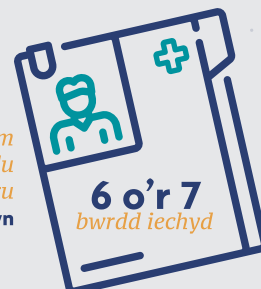

Mae tua **60,000** o e-atgyfeiriadau gan feddygon teulu'n cael eu hanfon bob mis (ac mae'n cynyddu) o bractisiau i ysbytai, gan gynnwys atgyfeiriadau trawsffiniol

Mae'r System Iechyd Plant yn cynnal mwy na **680,753** o gofnodion electronig

Mae System Gweinyddu Cleifion Cymru ar waith mewn

ac mae ganddi **30,613** o ddefnyddwyr cofrestredig.

Mae'r trafodion bob blwyddyn yn amrywio o **89 miliwn** ar gyfer y bwrdd iechyd lleiaf i **790 miliwn** ar gyfer y bwrdd iechyd mwyaf

Ymdriniodd ein Desgiau Gwasanaeth cenedlaethol, lleol a gofal sylfaenol ag oddeutu

17,000

o alwadau y mis, a datryswyd tua **44%** o ddigwyddiadau y tro cyntaf ar gyfartaledd.

Mae gan System Rheoli Gwybodaeth Labordy Cymru **3623** o ddefnyddwyr gweithredol.

Yn ystod un mis yn unig (Ebrill 2017) ceisiwyd a phroseswyd

2,396,162

o brofion

Yr Arolwg Bodlonrwydd Cwsmeriaid ar gyfer mis Mawrth 2017 oedd **91%**.

PORTH CLINIGOL CYMRU

Mae'r cyflawniadau allweddol yn cynnwys gwasanaethau newydd trwy'r Porth Clinigol Cymru. Y porth yw'r lle gwaith digidol a ddefnyddir gan feddygon ysbyty i gefnogi eu tasgau beunyddiol. Fe'i datblygwyd gan Wasanaeth Gwybodeg GIG Cymru ar y cyd â gweithwyr gofal iechyd proffesiynol.

1. Gwasanaeth Adrodd am Ganlyniadau Cymru

Mae'r gwasanaeth hwn yn sicrhau bod canlyniadau profion ar gael i glinigwyr, ni waeth ble yng Nghymru y cynhaliwyd y profion, sy'n ei gwneud yn fwy diogel i glinigwyr wneud penderfyniadau hollbwysig ac yn golygu nad oes rhaid i gleifion gael yr un profion droeon.

Yn ôl yr Ymgynghorydd Gofal Lliniarol, Dr Victoria Wheatley, mae'n helpu i wneud penderfyniadau hollbwysig am ofal cleifion. "Os bydd claf yn dweud wrthyf ei fod wedi cael prawf gwaed mewn ysbyty penodol 3 diwrnod yn ôl, gallaf chwilio amdano ar y cyfrifiadur a bydd hynny'n fy helpu i wneud penderfyniadau. Mae hefyd yn golygu na fydd rhaid i mi wneud prawf gwaed arall, felly mae'n broses sy'n llawer mwy didrafferth. Mae'r system yn rhwydd iawn ei defnyddio, felly mae'n gwneud gwahaniaeth gwirioneddol."

2. Gwasanaeth Cofnodion Gofal Cymru (WCRS).

Mae poblogi a mynegeo cynnwys dogfennau yn y gronfa ddata cofnodion clinigol graidd, sef Gwasanaeth Cofnodion Gofal Cymru, wedi cymryd camau breision tuag at nod Llywodraeth Cymru o greu rhith-gofnod claf unigol. Mae atgyfeiriadau gofal sylfaenol pum bwrdd iechyd i'w gweld o fewn WCRS erbyn hyn.

3. Gwasanaeth Atgyfeirio Cleifion Cymru

Gwasanaeth atgyfeirio digidol newydd o feddygon teulu i ymgynghorwyr. Gall ymgynghorydd gynnal nifer o weithredoedd electronig wrth ymdrin â phob atgyfeiriad, gan gynnwys blaenoriaethu, dychwelyd i'r meddyg teulu (gydag esboniad), ac ailgyfeirio i wasanaethau neu glinigau nad ydynt yn cael eu harwain gan ymgynghorydd.

Gyda chyflwyniad y gwasanaeth atgyfeirio, mae hi bellach yn bosib prosesu atgyfeiriad cleifion yn gyfan gwbl o fewn awr. Mae hyn yn wahanol iawn i'r diwrnodau neu'r wythnosau ar gyfer atgyfeiriadau a broseswyd ar bapur.

Mae defnyddio'r gwasanaeth atgyfeirio digidol, ynghyd ag ailgynllunio clinigau, wedi cael effaith fawr ar glinig cardioleg yng Nghaerdydd. Mae gofal am oddeutu 30% o gleifion nawr yn gallu cael ei reoli heb i'r claf gorfod mynd i'r ysbyty i weld cardiolegydd - sydd yn rhyddhau adnoddau.

Disgwylir i'r Gwasanaeth Atgyfeirio Cleifion gael ei weithredu'n llawn ledled Cymru yn ystod 2017-18. Bydd cyflwyno'r gwasanaeth ar draws GIG Cymru yn arwain at arbed costau sylweddol.

4. Cofnod Meddygon Teulu Cymru

Am y tro cyntaf, mae crynodeb o'r wybodaeth allweddol o gofnod claf ar gael ble bynnag y bydd yn derbyn gofal yng Nghymru y tu allan i'r feddygfa, gan gynnwys apwyntiadau claf allanol.

Mae Dr Jake Tanguay, sy'n oncolegydd ymgynghorol yng Nghanolfan Ganser Felindre, wedi dweud ei fod yn ei helpu i ddarparu'r gofal gorau i gleifion. "Mae'n sicr wedi cyflymu fy amser ymgynghori – gallwch gael mynediad at bopeth sydd wedi digwydd yn flaenorol mewn perthynas â chlaf. Weithiau, ni fyddai cleifion yn gallu cofio enwau meddygol cymhleth cyflyrau. Nawr, gallwch fynd ar Gofnod Meddygon Teulu Cymru ac mae yno i chi ei weld."

5. Trawsgrifio Meddyginiaethau ac e-Ryddhau (MTeD).

Mae'r gwasanaeth hwn yn disodli proses bapur feichus a allai olygu y byddai'r claf yn cael ei ryddhau ymhell cyn i'r nodyn hysbysu am ryddhau gyrraedd y meddyg teulu. Mae'n galluogi ffordd newydd o weithio'n amlddisgyblaethol wrth i wybodaeth electronig gael ei chofnodi a'i rhannu ar adeg derbyn i'r ysbyty ac ar hyd taith y claf i'r cyfnod ar ôl iddo gael ei ryddhau.

Yn ward plant Ysbyty Gwynedd, mae 96% o'r wybodaeth ryddhau yn cyrraedd y meddyg teulu o fewn 7 diwrnod. Dim ond 6% o nodiadau rhyddhau papur a gyflawnodd y targed 7 diwrnod.

Mae MTeD wedi cael ei roi ar waith yn llwyr ym myrddau iechedd Hywel Dda, Powys a Chaerdydd a'r Fro. Mae wrthi'n cael ei roi ar waith ym mwrdd iechedd Betsi Cadwaladr. Yn ogystal, gall y system bellach fewnforio data am feddyginiaethau o systemau clinigol meddygon teulu, gan ganiatáu i glinigwyr a fferyllwyr ysbytai weld darlun mwy cyflawn o gyflwr claf. Mae'n arbed ad-drefnu data, sydd yn arbed symiau sylweddol o amser ac yn lleihau'r risg o wall.

GWYBODAETH I CHI

Darparu'r gwasanaethau digidol y mae eu hangen ar gleifion i gysylltu â gofal a gofalu am eu llesiant eu hunain.

- **Neges Destun Fy Iechyd.** Mae mwyafrif y practisiau (94%) yng Nghymru'n defnyddio Neges Destun Fy Iechyd i anfon negeseuon at gleifion i'w hatgoffa am apwyntiadau, clinigau ac ati. Mae practisiau sy'n defnyddio'r gwasanaeth yn adrodd bod llai o gleifion yn colli apwyntiadau.
- **Mae Fy Iechyd Ar-lein** yn ei gwneud hi'n haws i gleifion drefnu apwyntiadau â'u meddyg teulu neu ofyn am bresgripsiynau amlroddadwy. Mae ar gael i bob meddygfa, ac mae 80% yn cynnig gwasanaethau trefnu apwyntiadau a phresgripsiynau amlroddadwy ar-lein. Bydd golwg newydd ar gyfer y dudalen hafan yn cael ei lansio'n fuan, er mwyn gwneud y gwasanaeth yn fwy syml i'w defnyddio ar ddyfeisiau symudol. Bydd cofrestriad newydd ar-lein sydd yn haws i ddefnyddio hefyd yn cael ei gyflwyno.
- **Mesurau Canlyniadau a Adroddwyd gan Gleifion (PROMs) a Mesurau Profiadau a Adroddwyd gan Gleifion (PREMs).** Rhoddwyd prawf ar y cysyniad yn llwyddiannus, ac felly mae'n cael ei ddatblygu fel datrysiad cenedlaethol i gefnogi adborth uniongyrchol gan gleifion ar y gofal a dderbyniant. Mae eisoes yn cael ei ddefnyddio gan sawl Bwrdd Iechyd ac yn integreiddio â System Gweinyddu Cleifion Cymru (WPAS).
- **Mynediad Cleifion at eu Cofnod Meddygol Meddyg Teulu.** Gwnaed gwaith paratoi yn y ddwy system meddygon teulu i alluogi cleifion i gael mynediad at eu cofnod meddygol meddyg teulu. Mae hyn yn cefnogi'n gryf ymrwymiad Llywodraeth Cymru i gydgyhyrchu, gan alluogi pobl Cymru i gyfrannu'n weithredol at eu gofal eu hunain.
- **Porth GIG Cymru.** Mae gwasanaeth digidol newydd ar y we, a fydd yn gweithredu fel pwynt mynediad cyffredin ar gyfer yr holl wybodaeth am iechyd a llesiant i bobl Cymru, wedi cael ei dreialu. Yn rhan o'r gwaith hwn, datblygwyd gwefan Canser yr Ysgyfaint i fynd yn fyw yr un pryd ag ymgyrch ymwybyddiaeth ar y teledu ym mis Gorffennaf 2016.

HELPU GWEITHWYR GOFAL PROFFESIYNOL

GOFAL EILAIDD

Nod y mentrau hyn yw gwella effeithlonrwydd, diogelwch, cydlynu gofal a gwneud penderfyniadau clinigol ar gyfer staff y GIG a staff gofal cymdeithasol.

System Wybodaeth Gofal Cymunedol Cymru (WCCIS). Wedi'i lansio ym Mhen-y-bont ar Ogwr yn 2016 mae'r system bellach yn fyw yn Ynys Môn, Gwynedd, Ceredigion, Powys, Pen-y-bont ar Ogwr, Merthyr a Blaenau Gwent. Ym Mhowys, mae iechyd a gofal cymdeithasol yn defnyddio'r system yn y maes mabwysiadu cynnar, ac fe fydd meysydd iechyd eraill yn ymuno â phartneriaid awdurdodau lleol dros yr 18 mis nesaf.

Mae WCCIS yn rhoi'r offer digidol y mae eu hangen ar nyrsys cymunedol, timau iechyd meddwl, gweithwyr cymdeithasol a therapyddion i gydweithio'n well. Mae'n caniatáu i weithwyr proffesiynol eraill gael mynediad at wybodaeth berthnasol am y gofal a ddarperir, er mwyn dangos pa gam y mae claf wedi ei gyrraedd yn ei driniaeth.

Pan roddir y system ar waith ledled Cymru, bydd yn goresgyn y rhwystrau a wynebdir pan fydd sefydliadau'n defnyddio systemau TG gwahanol, trwy gadw'n ddiogel wybodaeth bwysig sy'n ymwneud ag ystod o weithgareddau fel nyrsio cymuned, ymweliadau iechyd a gofal cymdeithasol, iechyd meddwl, anableddau dysgu, camddefnyddio sylweddau, anghenion gofal cymhleth neu therapi gofal cymdeithasol.

"Mae atgyfeiriadau gofal sylfaenol pum bwrdd iechyd i'w gweld o fewn WCRS erbyn hyn"

Dewis Fferyllfa. Mae'r gwasanaeth Dewis Fferyllfa ar gael yn fwy hwylus o lawer ac mae ei ymarferoldeb wedi cynyddu'n sylweddol. Cwblhawyd dau fodiwl newydd i gefnogi cyflenwi meddyginiaethau a ragnodir i gleifion mewn argyfwng a datblygu'r modiwl Brechiad rhag y Ffliw tymhorol. Mae Dewis Fferyllfa'n cael ei gyflwyno ledled Cymru erbyn hyn.

System Rheoli Gwybodaeth Labordy Cymru (WLIMS). System TG glinigol yw LIMS Cymru a ddefnyddir gan staff patholeg ledled Cymru i storio, cofnodi a chyfnodid gwybodaeth fel canlyniadau profion gwaed. Mae hefyd yn cysylltu â'r peiriannau sy'n cynnal y profion ac yn dadansoddi'r samplau. Ychwanegwyd at ymarferoldeb LIMS i gefnogi dadansoddi profion sytolog a histoleg.

Sgrinio. Mae gwasanaethau technoleg Sgrinio Clyw Babanod Newydd-anedig a Sgrinio Smotyn Gwaed wedi cael eu darparu i Iechyd Cyhoeddus Cymru ac, ers mis Ionawr 2017, mae pob meddygfa'n cael gwybod am ganlyniadau profion cadarnhaol a negyddol gan y gwasanaeth Sgrinio Coluddion.

System Gweinyddu Cleifion Cymru (WPAS). Cwblhawyd y broses o ddarparu caledwedd, meddalwedd a mudo data PAS Cymru o fewn Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr (Canolog), ynghyd â dilysu defnyddwyr. Mae hyn yn garreg filltir bwysig wrth i GIG Cymru sefydlu PAS Cymru gyfan safonol. Mae'r PAS yn dal manylion adnabod cleifion, apwyntiadau cleifion allanol, llythyrau a nodiadau. Fe'i defnyddir hefyd i gofnodi manylion ymweliadau cleifion ag ysbytai, gan gynnwys rheoli rhestrau aros, cofnodion meddygol, triniaeth cleifion mewnol, apwyntiadau cleifion allanol ac ymweliadau brys. Defnyddir PAS Cymru mewn chwech o'r saith bwrdd iechyd yng Nghymru.

HELPU GWEITHWYR GOFAL PROFFESIYNOL

GOFAL SYLFAENOL

**Mae'r mentrau hyn yn cefnogi
meddygon teulu a llwybr y claf:**

- Mae'r gwasanaeth **Gwneud Cais am Brofion ac Adrodd Canlyniadau i Feddygon Teulu (GPTR)** ar gael bellach mewn sawl bwrdd iechyd ledled Cymru, gan arwain at arbed costau a chyflymu'r broses gwneud cais. Mae Gwneud Cais am Brofion (GPTR) yn caniatáu i staff meddygfeydd anfon ceisiadau am brofion yn electronig. Maen nhw'n gallu creu cais trwy ddewis o blith rhestr o brofion sydd ar gael yn eu labordy lleol a defnyddio gwybodaeth am gleifion a gwybodaeth glinigol, y gellir ei phoblogi'n awtomatig i'r cais o'r Cofnod Meddyg Teulu. Mae'r system GPTR yn argraffu ffurflen gais a labeli i gyd-fynd â'r sampl a gymerwyd o'r claf. Yna, bydd y cais yn cael ei anfon i labordy'r ysbyty.
- Bydd y system GPTR hefyd yn caniatáu i staff meddygfeydd weld canlyniadau profion cleifion y gofynnwyd amdanynt gan feddygfeydd ac ysbytai. Gall y canlyniadau hyn gael eu 'lawrlwytho' i gofnod meddyg teulu'r claf hefyd.
- **GP2GP.** Mae'r broses o gyflwyno system ar gyfer trosglwyddo cofnodion meddygol rhwng meddygon teulu'n mynd rhagddi bellach. Mae trosglwyddo digidol yn golygu bod cofnodion iechyd electronig cleifion yn cael eu trosglwyddo'n uniongyrchol ac yn ddiogel rhwng meddygfeydd, pan fydd claf yn cofrestru gyda meddygfa newydd. Mae'n helpu i wella gofal cleifion oherwydd, fel arfer, bydd cofnodion meddygol llawn a manwl ar gael i feddygon teulu ar gyfer ymgynghoriad cyntaf claf newydd. Mae'n fwy effeithlon ac yn rhatach na'r broses bapur flaenorol mewn gofal sylfaenol a gofal eilaidd. Disgwylir i'r broses o weithredu'r system gael ei chwblhau erbyn mis Hydref 2017.
- **Archwilio+ Meddygon Teulu.** Gwellwyd y gwasanaeth hwn i alluogi meddygfeydd i gymryd rhan mewn archwiliadau clinigol cenedlaethol (Diabetes, Clefyd Rhwystrol Cronig yr Ysgyfaint (COPD) a Chlefyd Cronig yr Arennau), gan gyflawni cyfranogiad 100% ar gyfer Diabetes, a Chymru oedd yr unig un o wledydd y Deyrnas Unedig i weithio gyda Choleg Brenhinol y Meddygon i gyflawni'r archwiliad COPD. Yn ogystal â hyn, mae Archwilio+ wedi cefnogi menter gwella ansawdd barhaus gyda Choleg Brenhinol yr Ymarferwyr Cyffredinol sy'n canolbwyntio ar ofal Diabetes.

SEILWAITH A SEIBER-DDIOGELWCH

Gwasanaethau seilwaith yw'r elfennau sylfaenol sy'n ein galluogi i ddarparu pob system iechyd a gofal. Heb seilwaith cadarn a dibynadwy, ni fyddai gwasanaethau iechyd digidol modern ar gael.

Mae darparu, datblygu a chynnal a chadw'r gwasanaethau hanfodol hyn wrth wraidd yr hyn a wnawn, a daw'n fwyfwy pwysig wrth i fwy o wasanaethau digidol gael eu cyflwyno ar-lein.

I gefnogi hyn, mae cynllun **Adnewyddu Seilwaith pum mlynedd** ar waith i adlewyrchu prif ofynion cynnal seilwaith GIG Cymru mewn modd cynaliadwy a diogel. Mae'r cynllun adnewyddu'n sail i'n hymrwymiad i ddiogelwch cleifion a sicrhau bod gwasanaethau ar gael.

Rydym wedi datblygu **cynllun seiber-ddiogelwch** cynhwysfawr i amddiffyn yn erbyn seiber-ymosodiadau a chadw systemau digidol GIG Cymru'n ddiogel. Uwchraddiwyd **wal dân ein rhwydwaith** hefyd er mwyn gwella diogelwch ar draws gwasanaethau cenedlaethol.

Mae'r gwaith ar **adnewyddu byrddau gwaith** a gweithredu **Windows 10** ar gyfer staff Gwybodeg GIG Cymru, meddygon teulu a sefydliadau eraill a gefnogir wedi datblygu'n dda, ac mae'n sicrhau nad yw staff yn llai effeithlon oherwydd gwastraffu amser ac

ymdrech wrth ddefnyddio offer sydd wedi dyddio.

Gwellwyd y **ddarpariaeth mynediad o bell** er mwyn sicrhau bod staff GIG Cymru'n gallu gweithio o leoliadau gwahanol i'w canolfan waith arferol, fel gartref.

Datrysiad Archwilio Integredig Deallus Cenedlaethol (NIIAS). Mae'r offeryn digidol hwn ar gael yn genedlaethol erbyn hyn. Mae NIIAS yn ei gwneud hi'n gyflymach ac yn haws i Fyrddau ac Ymddiriedolaethau Iechyd sylwi ar unrhyw fynediad diawdurdod at gofnodion electronig cleifion, neu achosion posibl o fynediad diawdurdod at ddata.